

01.12.2018 - 27.01.2019

AGENTSCHAP ASSEMBLEE (KIOSK)

NEDERLANDS

Onder de generieke noemer 'Assemblee' initieert Agentschap overal ter wereld projecten die de vorm aannemen van performances, tentoonstellingen, publicaties en meer. Op uitnodiging van KIOSK landt Agentschap nu ook in Gent voor een tentoonstelling en twee bijeenkomsten.

Agentschap is een in Brussel gevestigd internationaal initiatief dat in 1992 werd opgericht door Kobe Matthys. Agentschap werkt sindsdien aan een steeds aangroeiende 'lijst met dingen' die de radicale tweedeling tussen de categorieën van natuur en cultuur aanvechten. Deze lijst met dingen komt meer specifiek voort uit recente en historische, juridische zaken en geschillen rond intellectueel eigendom (copyrights, patent, handelsmerken, etc.) uit de hele wereld.

Het concept van intellectueel eigendom berust op de fundamentele uitgangspositie dat er een scheiding bestaat tussen natuur en cultuur, en bijgevolg ook tussen expressie en ideeën, creatie en feiten, subject en object, mens en niet-mens, originaliteit en traditie, individu en collectief, lichaam en geest, etc. Elk 'ding' en elke controverse op deze 'lijst met dingen' getuigt van een moment van aarzeling over deze scheiding.

Voor *Assemblee (KIOSK)* maakt Agentschap een selectie uit zijn lijst van controverses die spelen met het spanningsveld tussen wat het origineel en wat gemeengoed is. De vraag "wat als gemene dingen op wederkerige wijze worden opgenomen in kunstpraktijken?" staat hierbij centraal. De auteurswetgeving beschermt 'originale werken van auteurs vastgelegd in eender welke tastbare vorm van expressie'. Hoewel die 'originaliteit' niet gedefinieerd wordt door de wet worden er wel twee elementen naar voren geschoven. Ten eerste, moet een werk 'het resultaat van onafhankelijke creatie' zijn, en ten tweede moet het 'ten minste een minimale graad van te onderscheiden variatie aan de dag leggen'. Dit betekent dat een 'slaafse kopie' niet voldoet, en dat het werk van een auteur aanzien wordt als een intern creatief proces. Het wettelijk kader sluit met andere woorden de invloed van externe factoren uit bij de bepaling van 'originaliteit'. Maar dikwijls kan het onderscheid tussen interne en externe factoren in een creatief maakproces van bijvoorbeeld replica's moeilijk gemaakt worden. Verschillende rechtbanken hebben uiteenlopende interpretaties gemaakt van wat 'originaliteit' voor een reproductie vereist. Sommige rechtbanken verleenden al bescherming aan arbeid, deskundigheid en inspanning op basis van het 'zweet op de wenkbrauw' principe. De geselecteerde reeks controverses in de tentoonstelling *Assemblee (KIOSK)* getuigen hiervan.

Agentschap stelt in KIOSK twee publieke bijeenkomsten voor:

Op 9 december 2018 roept Agentschap de controverse *Ding 001928 (Give up yer aul' sins)* op. De zaak betreft een conflict tussen Pauline Gormley en EMI over *Give Up Yer Aul' Sins*, een tape met door kinderen uit Dublin navertelde bijbelverhalen. Op 17 november 1998, in de rechtszaak *Pauline Gormley v. EMI* voor het Ierse Supreme Court, moest rechter Barron beslissen of Pauline Gormleys versie van het bijbelverhaal *And then there were twelve*, opgenomen toen ze een kind was, voldoende origineel was om beschermd te kunnen worden als literair kunstwerk.

Vervolgens komt op 27 januari 2019 de controverse *Ding 002304 (tapijten)* aan bod. Dit conflict tussen de textielbedrijven Artessuto en B&T Textilia draait rond tekeningen van stadsgezichten op tapijten en kussens. Het Belgische Hof van Cassatie moest daarbij op 26 januari 2012, in de zaak *Artessuto v. B&T Textilia*, uitmaken of Artessuto's geweven tapijten van oude stadszichten van Gent en Brugge voldoende origineel waren om in aanmerking te komen voor auteursrechtelijke bescherming als kunstwerk.

Voor deze bijeenkomsten nodigt Agentschap telkens een diverse groep betrokken gasten uit om te reageren op de controverse in kwestie. In het geval van *Ding 001928 (Give up yer aul' sins)* betreft dit onder andere een priester, een leraar, een literatuurhistoricus, een kind, een expert inzake copyright en een Iers burger. Het doel van de samenkomsten is om het moment van aarzeling tijdens de rechtszaak opnieuw op te roepen. Ze zijn niet zozeer een re-enactment van de rechtszaak, maar wel 'palavers' die de aarzeling langer kunnen laten duren.

KIOSK